

A Pesterzsébeti Baptista Gyülekezet lapja

Alapítva: 1948-ban

Új folyam: 190. szám

2008. október

Hála mindenkor

Uram, Istenem!
Téged hív az ember az ínség napjain,
és neked tartozik hálával az örvendezés idején.

Milyen nagyszerű dolog hálát mondani,
amikor minden nehézség nélkül belátjuk,
hogy jó és tökéletes ajándékokkal halmozol el minket;
amikor maga a szív is készséggel belátja ezt,
és földhöz tapadt értelmünk is hozzájárul azonnal.

De még boldogabb, aki hálát ad akkor is,
ha élete szomorú marad.
Még boldogabb, aki hálát tud adni akkor is,
ha szíve elkeseredik és lelke elsötétül,
amikor a kétségek közt hanyódó értelem
hitzegővé lesz,
és az emlékezet feledékennyé válik,
amikor a szeretet rémülten visszaborzad,
és az okosság ellenáll,
nem is büszkeségből, hanem
kedvetlenségből,
- még boldogabb, aki ilyenkor is hálát tud adni Istennek.

Mert az igazán szereti Istent.
Elmondhatja neki, a Mindentudónak:

„Uram, te mindent tudsz, azt is tudod, hogy szeretlek téged!”

Sören Kierkegaard

Hálás életforma

***Téged illet a dicséret, ó, Isten, a Sionon!
(Zsolt. 62:5.)***

Bizonyára összefügg a hála a hittel. Aki hisz, az hálás, aki hálás, az azért az, mert hívó?! Wer denkt, der dankt - mondja a német szójátékszerűen. Aki gondolkodik, annak hálát kell adnia. Csak hálaadónapon, -napokon? Ekkor különösen. De mi van a két hálaadó ünnep között? Hol a hálás szív, hálás ajak, hálás élet, hálás család, gyülekezet, nemzet? A hitetlenséggel együtt jár a hálátlanság. Ekkor az ember nem hálás, hanem hálátlan, mert elégedetlen és büszke, követelődző. Hát nem áll a dolgok mögött a mindenható Isten, akitől jön minden jó, és megérdemli a hálánkat?! A kegyelem alázatra és hálára készítet. A hitetlenségből büszkeség, lázadozás, dicsekvés és némaság fakad. Tudunk-e hálásak lenni a kevésen? Krisztussal a kevés is elég, nélküle a sok is mindig kevés. Úgy vagyunk vele talán még hálaadónapon is, mint Gyurika, aki kapott valami ajándékot, és aztán azt kérdezték tőle a jó szülei, hogy megtanítsák a rendre: Gyurika, és mit kell mondani? Na mit? Mondd már! Erre ő: Kérek még! Nem könnyű nekünk a hálára buzdítás után sem hálaadó, buzgó imába fogni. Lehet, hogy akkor is kéréssel kezdődik és fejeződik is be az imádságom. Pedig kegyelmet kegyelemre halmozva vett körül az Úr ebben az időszakban is, személyesen, családban, gyülekezetben. Téged nem? Talán könnyebb itt nekünk hálát adnunk, mint annak, akinek a szeretteit elsodorta az ár, az orkán

vagy a földrengés. "Nézd az áldást, nézd meg egyenként, lásd, az Úr kezéből mennyi jó is ért!" Biztos, hogy jó evangéliumot hordozó eszköz a hálás, megelégedett hívő élet, mely nem korlátozódik dicsőítő istentiszteletre, sem hálaadónapok dömpingjére. Elnyögjük, dadogjuk, zengjük, daloljuk-e a hálánkat? Magasztaljuk, dicsőítsük és hódoljunk Urunk előtt! Az Úr hálás életet munkál bennünk. A vele való élő kapcsolatból hála és hódolat fakad.

Miből látszik, hogy hálás emberek vagyunk? Ahogyan az adományozóval bánunk. Úgy bánunk az adományozóval, ahogyan az adományaival. Mit teszünk azzal, amit kaptunk tőle?

Ha hálásak vagyunk a kegyelemért, akkor fogadjuk el, mert az adományozó halálosan komolyan gondolja, hogy elosztja és odaadja mindenkinek, akinek kell a kegyelem! Hálás az, aki elfogadja a kegyelmet. A hálátlan visszautasítja, és megássa saját vermét. Ha hálásak vagyunk a Megváltóért, Krisztusért, akkor higgyünk benne, és kövessük őt teljes szívvel! Ne mondjuk csak, hogy Úr Jézus, meg Uram, Uram, hanem igyekezzünk engedelmesen tenni, amit mond! Azok a barátai ugyanis, akik engedelmeskednek neki.

Ha hálásak vagyunk a gyülekezetért, akkor tagolódjunk be bemelegítés által, és vállaljuk fel áldozatosan a részünket! Adjuk bele a szívünket a szolgálatba, hogy hálaáldozat legyen, és Isten gyógyító mosolya sugározhasson ránk! Ne bomlasszunk, hanem fáradjunk az egységén, harmóniáján, életet, békét munkálva hűségesen!

Ha hálásak vagyunk a testvérért, akkor szeressük, bocsássunk meg neki, és tekintsük különbnek magunknál! Sírjunk a sírókkal, és örüljünk az örülőkkel! Éljük szeretetben egymással! Mondjuk is el neki néha: "Hálás vagyok érted, testvérem, mert...!"

Ha hálásak vagyunk a szüleinkért, akkor hadd vegyék észre ők is! Ha jobban értené alma a fáját, több lenne az öröm öregedő szívükben. Ha hálás vagy a párodért, akkor most szeresd, most értsd meg, értékeld! Most csókold, öleld,

és sugdoss szép szavakat a fülébe! Lepd meg egy ajándékkal, és mondd meg neki, hogy mennyire szereted! Most adj neki virágot, ne a sírjára! Tégy a kedvére, üdvére!

Ha hálásak vagyunk a gyermekünkért, szeressük! Szánjunk rá időt! "Négyéves koráig tekintsd uradnak, tízéves koráig szolgáltnak, azután barátodnak!" Ha hálás vagy érte, neki megfelelő módon neveled.

Ha hálásak vagyunk az időért, gazdálkodjunk vele okosan, mert kifolyik a kezünk közül! Ne a szent időkön akarjunk nyerni! Szánjunk időt a lelkünkre is (imaáhitat, imaóra, csendesség, bibliaóra, istentisztelet, igetanulmányozás)!

Ha hálás vagy a testedért, engedd, hogy legyen a Szentlélek alkalmas temploma! Légy mértékletes, sportolj és kapcsolódj is ki! Hova rohansz? Élj karizmáid, táltumaid, lehetőségeid szerint!

Ha hálás vagy a vezetőidért, működj együtt velük, légy hozzájuk szelíd és őszinte bírálattal, és hordozd őket imában!

Mivel rendelkezünk, amit nem kaptunk volna? Ha így van, akkor ne feledjük, kitől kaptuk! Hogy hálásak vagyunk-e az ajándékozónak, abból látszik, ahogyan ajándékaival bánunk. "Gyökerezettek meg, és épüljete fel őbenne, erősödjete meg a hit által, amint tanultátok, és hálaadásotok legyen egyre bőségesebb!" (Kol. 2:7.)

Bayer György

Te ott leszel?

"Bűnös természetünkől ilyen dolgok származnak: paráznaság, erkölcstelenség, szexuális bűnök, bálványimádás, varázslás, ellenségeskedés, civakodás, féltékenység, harag, önzés, széthúzás, megosztottság, irigykedés, részegeskedés, vad mulatozás, és ezekhez hasonlók. Figyelmeztetek benneteket, ... hogy akik így élnek, nem öröklék Isten Királyságát." (Gal. 5:19-21.) Bár sokszor találkoztam ezzel az igével, a minap mégis rácsodálkoztam arra, hogy az apostol egy kosárba rakja a féltékenységet,

önzést, haragot, széthúzást, - ezeket a sokszor csak "emberi gyengeségnek" tartott bűnöket - az olyan "cégéres" bűnökkel, mint a bálványimádás, varázslás vagy a paráznság. Akaratlanul is osztályozzuk a "kis" és "nagy" bűnöket, pedig a Bibliában nem találjuk ennek alapját. Úgy látjuk, hogy az Úr nem tesz közöttük különbséget, de egy személyes megtapasztalásom alapján kijelenthetem, hogy nincs is!

Hatását tekintve ugyanis minden bűnnek ugyanaz az eredménye: elszakít, távol tart Istentől. Erre a súlyos - és esetenként örök életre kiható - megállapításra egy vasárnap délelőtti igehirdetés alatt vezetett rá a Szentlélek úgy, hogy ő közvetlenül beszélgetett velem.

Talán már húsz év is eltelt azóta, hogy az Úr Jézust befogadtam a szívembe, és igyekeztem őt hűségesen követni. Igyekeztem szolgálni őt, ahol csak lehetőséget láttam erre. Amikor Beharka testvér nem tudta vállalni tovább az énekkar vezetését, két fiatalembert kért fel az énekkarból, akik aztán az ő támogatásával beletanultak a szolgálatba. Az egyik én voltam, s nagy igyekezettel és nagy szorgalommal próbáltam a feladatnak megfelelni. A nyári tahi táborban megismertem egy új éneket - a Tokiói Baptista Világkonferencia himnuszát -, ami úgy szólt, mintha az én szívemből nőtt volna ki. Megváltva! - Mily boldogan vallom - a Bárány szent vére árán. Megváltva! Nagyon megszerettem az éneket, és mindent megtettem, hogy egy szép napon elénekelhessük a gyülekezetben. Tussal lerajzoltam az egész kottáját pauszpapírra, hogy sokszorosítani tudjam (akkor még nem lehetett olyan egyszerűen másolatokat készíteni, mint manapság). Tanultam az éneket külön szólamonként, hogy be tudjam tanítani, s alig vártam a pillanatot, amikor ezt a gyönyörű éneket a gyülekezet is megismerheti.

A budapesti gyülekezeteknek nagy előnye, hogy hívó fiatalokból mindig bőséges az utánpótlás, mert a Budapesten tanuló egyetemisták itt keresnek maguknak lelki otthont. Így lett végül három karvezetője az énekkarunknak. Ezzel a nálam sokkal tehetségesebb fiatal testvérrel egymás mellett ültünk a tenor szélén, hogy bármelyikünk könnyen ki tudjon menni, ha rá kerül a sor az

ének vezetésében. Már hetek óta tudtam, hogy amikor egyszer a kottatárban keresgéltem, rátaláltam kedves énekemre, és elkezdte az énekkarnak betanítani. Nem szóltam neki emiatt, hiszen mindkettőnknek az a célja, hogy az Urat dicsőítsük, de nagyon rosszul esett. Tudtán kívül elvette tőlem azt az éneket, amivel már eddig is olyan sokat fáradoztam. Ma volt a nap, amikor az igeolvasás után testvérem kiírta a kijelzőre az éneket. Összeszorult a torkom és a szívem. Sokszor elképzeltem, hogy milyen gyönyörű lesz, amikor a szívem teljes átélésével vezényelni fogom ezt az éneket, és most mindennek vége. Mikor az ének után leültünk, percről percre fokozódott bennem a szomorúság, majd az elkeseredés. Mindenre neheztelni kezdtem. Aztán harag, később gyűlölet kezdett feljönni bennem. Fájt, hogy egy olyan ember mellett kell ülnöm, aki ilyen fájdalmat okozott nekem, így meglöpett.

Egyszer csak egy hangot hallottam, mintha egészen közélről megszólítana valaki:

- Mit fogsz majd szólni, ha a mennyei énekkarban is ő fog melletted ülni?

- Nem! Azt nem akarom! Nem is bírnám ki! Egy örökkévalóságig mellette üljek?!

- Ne aggódj! Ott nem fog melletted ülni, mert ilyen szívvel te nem lehetsz ott.

Teljesen összeomlottam. Könnyek között, összetörten esedeztem bocsánatért az Úr előtt. Bűnöm terhéért még nehezebbnek éreztem amiatt, hogy az Úrnak való szolgálat kapcsán vert gyökeret bennem ez a szennyes indulat. Az Úr látta bűnbánó könnyeimet, és mire az igehirdető áment mondott, én bocsánatot nyertem.

Fiatal testvérem csodálkozva nézett rám, amikor átázott szemekkel odamentem hozzá, és tőle is bocsánatot kértem, "mert bennem olyan gyűlölet volt irántad, hogy majdnem az üdvösségembe került". Szeretettel csókoltuk meg egymást.

Te ott leszel?

Nem kell félned, hogy olyan valaki mellé foglak leültetni, akire haragszol?

Nagy Rezső (Bh.)

A reformáció története dióhéjban

A XVI. század elejére Európában megérett az idő a Bibliától nagymértékben eltávolodott, elvilágiasodott, és a középkor gondolatvilágában megrekedt nyugati keresztény egyház megújulására.

Évszázados szellemi előzményeket követően a reformáció megindulásának közvetlen kiváltó okát a bűnbocsánat elnyerésével kecsegtető búcsúcéduláknak X. Leó pápa (1513-1521) rendeletére német területeken (is) végzett árusítása jelentette. Ez arra indította Martin Luther (1483-1546) tudós Ágoston-rendi szerzetest, hogy 1517. október 31-én a wittenbergi vártemplom kapujára kifüggeszesse a Vitatkozás a búcsú erejéről címet viselő 95 tézisét. Tanai villámgyorsan terjedtek. Luther kifejtette, hogy a megigazulás és az üdvösség egyedül hit által (sola fide), kizárólag Krisztusra tekintettel (solus Christus), csak Isten kegyelméből (sola gratia) lehetséges, a hit egyedüli forrása pedig a Szentírás (sola scriptura). Nem ismerte el a pápa főhatalmát, a szentek tiszteletét, a szerzetességet, a kötelező papi nőtlenséget (cölibátus), a papság közvetítő szerepét Isten és ember között, és a katolikus szentségek nagy részét sem. Hatására megváltozott a nemzeti nyelvűvé vált istentisztelet rendje, a misén történő egy szín alatti áldozás helyett a két szín alatti - bor és kenyér vételéből álló - úrvacsora vált gyakorlattá, az egyháztanácsokon (konzisztórium) keresztül megnőtt a laikusok szerepe a gyülekezetekben. Luthert a pápa kiközösítette az egyházból, ő azonban elégette az erről szóló bullát. V. Károly német-római császár (1519-1556) birodalmi átok alá helyezte, mert tételeit a wormszi birodalmi gyűlésen (1521) sem vonta vissza. Bölcs Frigyes szász választófejedelem (1486-1525) azonban Wartburg várában menedéket adott neki, ahol németre fordította az Újszövetséget, később pedig az Ótestamentumot is. A speyeri birodalmi gyűlésen (1529) a reformációt támogató fejedelmek tiltakozó iratot - Protestációt - adtak ki a gyűlés reformáció terjesztését tiltó határozata ellen, innen ered a protestáns elnevezés. Luther munkatársa, Philipp Melancton (1497-1560) 1530-ban az augsburgi birodalmi gyűlésen betervezte a lutheri tanokra épülő Ágostai hitvallást. V. Károly és a protestáns német fejedelmek szövetsége között háború tört ki, amit 1555-ben az augsburgi vallásbéke zárt le. Eszerint a fejedelmek - a cuius regio, eius religio (akié a föld, azé a vallás) elvének megfelelően - eldönthették, melyik vallást gyakorolják, a más

hitet követni kívánó alattvalóik pedig kivándorolhattak. Az evangélikus (lutheránus) egyház elsősorban az észak-német területeken, Skandináviában és a Baltikumban vált meghatározóvá.

A reformáció másik nagy ága Svájcban bontakozott ki. Elsőként Zürich vált protestánssá, ahol Ulrich Zwingli (1484-1531), majd Heinrich Bullinger (1504-1575) tevékenységének hatása volt döntő. Genf Guillaume Farel (1489-1565) munkássága nyomán csatlakozott a reformációhoz. A város hitéletében 1536-tól Jean Calvin (Kálvin János; 1509-1564) francia teológus és jogász jutott vezető szerephez, aki ebben az évben adta ki az Institutio religionis Christianae (A keresztény vallás rendszere) című főművét is. Tanítása középpontjában az ember sorsának Isten általi eleve elrendeltsége - a predestináció - állt. A svájci reformátorok is elvetették a pápai főhatalmat, a szentkultuszt, a cölibátust, a szerzetességet, és szentségként csak a keresztséget és az úrvacsorát ismerték el. Az ún. zsinat-presbiteri egyházalkotmány alapján kiépített egyházszervezetben a meghatározó szerepet játszó presbitérium szigorúan örködött az egyházfegyelem fölött. Az istentiszteleti rend - melynek középpontjába a prédikáció került - és a hitélet külsődleges elemei a lutheránus gyakorlatnál puritánabbá váltak. A reformáció két nagy ágának egyesítésére sokak (pl. Martin Bucer; 1491-1551) ez-irányú törekvése ellenére sem került sor. Ennek egyik fő gátját az jelentette, hogy a svájci reformátorok - Lutherrel ellentétben - azt vallották, hogy az úrvacsorai jegyekben Krisztus teste és vére nincs jelen valóságosan, azok csak jelek. Kálvin munkáját Genfben Théodore de Bèze (1519-1605) vitte tovább. A Heidelbergi Kátét (1563) és a Második Helvét Hitvallást (1566) elfogadó református (kálvinista) egyház Svájcban kívül elsősorban a mai Hollandiában és John Knox (1505-1572) révén Skóciában jutott vezető szerephez.

A reformáció harmadik ágát az anabaptizmus képezte. Az anabaptisták (nevük jelentése: újrakeresztelők) a személyes döntésen alapuló bemeztést gyakorolták a gyermekkeresztés helyett, ezzel a népegyházi jelleget is elvetve. A Bibliát állították a középpontba, a világtól való elkülönülésre és vagyonszegységre törekedtek, Krisztus közeli visszajövetelét várták. Svájcban 1523-tól sorra alakultak az anabaptista gyülekezetek. A "svájci testvérek" közösségei 1527-ben elfogadták a Schleitheimi Hitvallást. Az anabaptizmus térhódítása a német területeken elsősorban a társadalmi átalakulásért fegyveres harcot is vállaló Thomas Münzer (1490-1525),

Németalföldön Simon Menno (1496-1561), a Habsburg-tartományokban pedig Balthasar Hubmayer (1481-1528) és Jakob Hutter (□1536) nevéhez fűződik. Hutter követői gazdasági - termelő és értékesítő - tevékenységet is folytató ún. habán közösségeket hoztak létre. A szinte mindenütt üldözött anabaptisták hitelveinek nagy része az 1609-től kibontakozó baptizmusban máig tovább él. Angliában a reformáció kezdetét az jelentette, hogy VIII. Henrik király (1509-1547) - miután a pápa a kérése ellenére nem nyilvánította semmisnek a házasságát - 1534. november 3-án a parlamenttel elfogadtatta az Egyházfőségi törvényt, amelynek értelmében az angol egyház feje a király. Az így létrejött - a pápai hatalomtól független - anglikán (episzkopális) egyház a Bibliát fogadta el egyedüli hitforrásnak, a hitet az üdvözülés kizárólagos alapjának, két szentséget ismert el, elvetette a szentek tiszteletét, a misét, a cölibátust és a szerzetességet. A püspöki típusú egyházszerkezet azonban megmaradt, és a hitélet korábbi gyakorlatával való szakítás és ebből következően a megújulás kevésbé volt mélyreható, mint a többi protestáns egyházban, ezért megerősödtek a reformációt következetesen végigvivő puritánok. A reformáció talaján jött létre a - többi protestáns felekezettől eltérően - szentháromság-tagadó antitrinitárius (unitárius) vallás is, amelynek legismertebb képviselői Miguel Serveto (1511-1553) és Fausto Sozzini (1539-1604) voltak. A XVI. századi Magyarországon az evangélikus, a református és az unitárius felekezet egyaránt hamar megjelent és gyökeret vert.

(Az anabaptista mozgalom 1523 óta egészen Mária Terézia 1763-ban megjelent türelmetlen rendeletéig különböző hatásokkal jelen volt a történelmi Magyarország egyes területein. Mélyen meggyökerezni a föl-fölerősödő üldözés miatt sajnos nem tudott. Országos mozgalommá 1846 után vált a baptista miszsió. Napjainkban hazánkban mintegy 350 településen fejtik ki tevékenységüket a helyi gyülekezetek és szórvány állomások tagjai által. - a kiadó)

A magyar protestantizmus a hitélet megújításán túl nagyban hozzájárult a nyelvi, irodalmi és ének-zenei kultúra fejlődéséhez is.

A reformációtól eredeztethetőek a későbbi évszázadokban létrejött ún. neoprotestáns felekezetek is a baptistákon kívül például metodisták, adventisták, pünkösdiel. A európai civilizáció történetében mérföldkövet jelentő reformáció által hozott legnagyobb változást - összességül - a bibliai elvekhez való visszatérésben és abban jelölhetjük meg, hogy nyugati kereszténység addigi egységét sokszínűség váltotta fel.

dr. Surányi József

A szív reformációja

Minden év októberének vége felé sokat hallunk a reformációról, de keveset arról a belső megújulásról, amelyet tulajdonképpen a reformáció jelent. Ezt a ma is igen időszerű reformációt már az ószövetségi próféták is sürgették. Például Ezékiel, akinek ezt ígéri Isten: "Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek: eltávolítom testetekből a kőszívet, és hússzívet adok nektek" (36:26). Isten eredeti elgondolásához képest hogy elferdült, eldeformálódott az ember gondolkodása, értékítélete! Ennek kellene az eredeti istenképülségre reformálódnia. Isten akarja ezt a deformálódott szívet reformálni, visszaalakítani az eredeti formájára, amikor ezt tanácsolja: "Változzatok el a ti értelmetek megújulása által!" (Róm. 12:2.) Megújulást jelent a szív reformációja. A próféta idézett igéje szerint Isten ígéri és egyben kínálja is mindenkinek ezt az új szívet. Az édenben az volt a természetes, hogy isteni természete volt az embernek. S a szív reformációjában ezt az elveszített isteni természetet kínálja fel Isten, s ebben a természetben az elveszített édent, az elveszített boldogságot. Péter apostol csodálatos lelki kincseket sorol az isteni természet részletezéseként, s azt is, hogy milyen feladatok következnek ebből a belső reformációból. Vegyük a fáradságot a meggazdagító elolvasásra (2.Pt. 1:3-8.)! Hogyan lehet az enyém a reformáció szelleme, lelki öröksége? Meg kell térnem, újjá kell születnem. A történelmi reformáció vaskos félreértése, s a reformáció deformációja az, ha valaki azt állítja, hogy mindent Isten cselekszik, nekem semmi tennivalóm nincs. No de mi az a minden, amit Isten cselekszik? Kinek kell megtérnie, nekem, vagy az Istennek? A tékozló fiú példázatában az Istent jelképező atya otthon volt, s ő várta, hogy térjen meg, térjen haza, aki eddig nélküle élt. Ő teremtette meg az atyai házat, a legnemesebb értelemben vett egyházat, ő háritotta el megtérésem, hazatérésem akadályát, bűneim adósságát Jézus Krisztus váltságshalála árán. Ez az a minden, amit Isten a maga részéről megtett. De megtérnem, hazamennem nekem

kell.

Következetes dolog, hogy elsődleges emberi válaszként a kegyelemre a hazamenetel, a megtérés lehetőségére a hit. Hiszen ha nem hiszem, akkor meg sem mozdulok abba az irányba, mely Istenhez vezet. De a hitet végre is kell hajtanom: amit hiszek, azt cselekednem kell; ami rajtam áll, azt nekem kell megtennem! Senki sem mehet haza helyettem.

A megtérés megfordulást jelent. Arccal Isten felé, és háttal az Isten nélküliség, azaz az istentelenség felé. Isten arra szólít fel, "hogy többé ne emberi vágyak, hanem az Isten akarata szerint éljétek le testi életetek hátralevő idejét" (1.Pt. 4:2-4.).

A megtérés nem befejezése a keresztyén életnek, hanem a kezdete. Döntő fontosságú ez - ezért is nevezik döntésnek -, mert kezdet nélkül nincs sem folytatás, sem befejezés. A tékozló fiúnak (Lk. 15:18-20.) megérkezve az atyai házhoz, miután veszi az atya bocsánatát, s miután vége a hazatérés ünnepi lakomájának, a továbbiakban nyilván valami hasznos tevékenységet kell folytatnia. Munka nélkül még az atyai házban, az egyházban sem lehet megélni. Ezzel a folytatással vannak tele az apostoli levelek.

Tehát a szív reformációjának a folytatása az "új életben járás" (Róm. 6:4.). A megkeresztelt ember nem járhat a régi életben, mert Krisztus "azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, többé ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt" (2.Kor. 5:15.). Állandó korrekcióval, helyesbítéssel történik az új életben járás. Mint aki kerékpáron vagy autóval megy: állandóan korrigálnia kell a kormányt az út részszakaszait, ha úton akar maradni, ha nem akar kátyúba vagy árokba borulni. Ezért van igaza Luther Mártonnak, aki azt mondta, hogy a nagy megtérés, a nagy irányváltás után "mindennap meg kell térni". Erre utal a reformáció egyik mindenkor érvényes jelszava: "semper reformari debet, mindig reformálódni kell". A mennyei cél felé vezető utunk ugyanis - akarva-akaratlanul - "atyáinktól örökölt hiábavaló" életünk (1.Pt. 1:18.) "visszakísértése" miatt mindig hajlamosabb a deformációra, mint a reformációra.

Csak egyetlen akadálya lehet annak, hogy az új szív ajándéka a miénk legyen. S ez az egyetlen akadály: mi magunk vagyunk, ha ezt a

kimondhatatlan ajándékot (2.Kor. 9:15.) nem fogadjuk el. Egy régi, kedves ének viszont arra biztat: "Fogadd Jézust a szívedbe, Életed megmentőjét! Benne van az örök élet; S ez az élet lesz tiéd".

(Balog Miklós)

Kifizetetlen számlák

Egy írországi tehetős nagybirtokos, aki hűséges keresztyén ember volt, a birtokain foglalkoztatott embereknek egy alkalommal igen eredeti és mély benyomást keltő prédikációt tartott. Egyik napon birtokának legforgalmasabb pontjain felhívásokat függesztett ki, a következő szöveggel:

„Jövő hétfőn délelőtt tíztől tizenkettőig az irodámban vagyok található. Ebben az időpontban kész vagyok valamennyi alkalmazottam kifizetetlen számláját kiegyenlíteni. A számlákat természetesen mindenki hozza magával.”

Attól kezdve naphosszat csak erről beszélnek a munkások egymás között. Egyesek azt mondták: ámtítás az egész. (...) Voltak, akik úgy vélték, az uraság megzavarodott (...)

Amikor eljött a kijelölt nap, mégis számos ember lehetett látni, amint az iroda felé tartott. (...)

A földbirtokos percnyi pontossággal megérkezik a kocsiján, titkárával együtt kiszáll, és anélkül, hogy egy szót vesztegetne, bemegy az irodába, és becsukja maga mögött az ajtót. Kint izgatott beszélgetés kezdődik: „Mégis lenne a dologban valami?” (...)

„Talán csak azt akarja, hogy nyíltan kitergessük eléje adósságainkat, és azután megalázz bennünket?” (...)

Eltelik egy teljes óra, de senki sem ment be, hogy a kifizetetlen számláit felmutassa. Amikor azt tanácsolja valaki a szomszédjának, hogy próbálja meg, azt a mérges választ kapja: „Én nem vagyok annyira eladósodva, mint te; nincs olyan nagy szükségem rá. Próbáld meg inkább te!” És így telik a drága idő. Végül, amikor már fél tizenkettő van, egy idős házaspár érkezik karonfogva. (...)

Az öregember bal kezében egész köteg számlát szorongat. (...)

A két öreg szaván fogja a földbirtokost. Kissé félénken nyitják ki az ajtót, és belépnek az irodába. Ott szíves fogadtatásban van részük. (...)

A számlákat összeadják, majd pedig kézhez kapják a teljes összegről szóló csekket a birtokos aláírásával.

Hálától túlradó szívvel készülnek elhagyni az irodát, amikor azt mondja a titkár: „Ne menjenek még, maradjanak itt mindaddig, amíg az óra

tizenkettőt üt, és bezárjuk az irodát!” Erre azt felelik, hogy kint sokan várják, hogy kimenjenek és meghallják, igaz-e az ajánlat. A birtokos azonban szigorúan nemet mond, és azt mondja: „Maguk a szavamon fogtak, a többieknek ott kint is azt kell tenniük, ha azt akarják, hogy adósságukat kifizessem.” Így telnek az értékes percek. A tömeg az ajtó előtt már nyugtalan, de egyikük sem meri lenyomni a kilincset, hogy belépjen az irodába. Végre, tizenkét órakor az idős házaspár sugárzó arccal lép ki. „Megtartotta a szavát?” – záporoznak a kérdések mindenfelől. „Igen, nézzétek csak, itt a csekk, annyit ér, mintha készpénzt adott volna!” (...) Nemsokára kilép a birtokos és titkára a házból, és a kocsihoz sietnek. Körülfogja őket a tömeg, és mindenünnen kifizetetlen számlákat nyújtanak feléjük. (...) Nem fogja a számlánkat éppúgy kifizetni, mint a két öregét?” (...) „Most már késő. Bőségesen volt időtök és alkalmatok. Kifizettem volna a ti számlátokat is, ti azonban nem hittetek nekem.”

És felhasználva az alkalmat, a délelőtti eseményeit ahhoz hasonlítja, ahogyan az emberek Isten ajánlatát visszautasítják. Mégpedig Istennek azt az ajánlatát, hogy minden bűnüket megbocsátja, ha Jézus Krisztushoz, Istennek megfeszített és feltámadott Fiához fordulnak. Jézus Krisztushoz, az Úrhoz és Üdvözítőhöz, aki egyedül tudja és akarja is bűneinkért megfizetni az árat. És ünnepélyes komolysággal figyelmezteti az embereket, ne legyenek ostobák, és ne becsüljék le Istennek ezt a nagylelkű ajánlatát, és ne mulasszák el, a gyorsan tovaszálló időt kihasználni.

(-net-

Az őszi színek kémiája

Ősszel, amikor egyre kevesebb a napsütés és csökken a hőmérséklet, a fák felkészülnek a télre. A zöld levelek sárgára, vörösre változnak, majd lehullanak. A színváltozást a levelek pigmentjeinek változása idézi elő. A levelek zöld pigmentje a klorofill. A klorofill vörös és kék fényt nyel el a növényre eső napfényből. A levelekről visszaverődő fényben kevesebb a vörös és a kék, így a leveleket zöldnek látjuk. A klorofill-molekula nagy (C₅₅H₇₀MgN₄O₆). Nem oldódik a növényi sejteket megtöltő vizes oldatban, hanem a sejtekben található korongszerű kloroplasztok membránjaihoz kapcsolódik. A fotoszintézis, amelynek során a fényenergia kémiai energiává

alakul át, a kloroplasztokban zajlik, ahol a klorofillban elnyelt fény szolgáltatja az energiát ahhoz, hogy a növény a szén-dioxidot és a vizet oxigénné és szénhidrátokká alakítsa át. Ebben az endoterm folyamatban alakul át a klorofill által elnyelt fény energiája a szénhidrátokban (cukrokban és keményítőben) tárolt kémiai energiává. A kémiai energia "hajtja" azokat a biokémiai reakciókat, amelyek során a növények növekednek, virágoznak és magot termelnek.

A klorofill az erős napfény hatására elbomlik. Az elbomló klorofillt a növények folyamatosan pótolják. A klorofill előállításához napfényre és melegre van szükség. Nyáron tehát a klorofill rendszeresen elbomlik és újratermelődik a levelekben.

Sok növény leveleiben van egy másik pigment is, a karotin. Ez a vegyület a zöldeskék és a kék fényt nyeli el, ezért a karotinról visszavert fény sárgának látszik. A kloroplasztokban található karotin molekulája szintén nagy (C₄₀H₃₆). Ha egy levélben karotin és klorofill is van, a levél élénkzöldnek látszik. Az a fényenergia, amelyet a karotin nyel el, átkerül a klorofillhoz, amely ezt az energiát is a fotoszintézishez használja fel. A karotin kevésbé bomlékony vegyület, mint a klorofill, és még akkor is a levélben marad, ha a klorofill már eltűnt. Ilyenkor a levelet sárgának látjuk.

A levelekben olyan pigmentek is előfordulhatnak, amelyek az antocianinok közé tartoznak. Az antocianinok kék, kékeszöld és zöld fényt nyelnek el. Ezért az antocianinokat tartalmazó levelek vörösnek látszanak. Ezek a vegyületek - a klorofillal és a karotinnal ellentétben - feloldódnak a sejtnedvekben. Az általuk előállított szín nagyon érzékeny a pH-ra. Ha a sejtnedv kellően savas, a pigmentek élénkzöld színűvé válnak, ha kevésbé savas, a szín inkább lilás. Az érett alma piros és a szőlő lilás színe az antocianinoknak köszönhető. Az antocianinok a sejtekben található cukrok és bizonyos fehérjemolekulák közötti reakció termékei. Ez a reakció nem zajlik le addig, amíg a sejtnedv cukorkoncentrációja nem elég nagy. A reakcióhoz fény is szükséges. Ezért fordul elő gyakran, hogy az alma egyik fele piros, a másik, árnyékban növekvő fele sárga. Nyáron a víz és a tápanyagok a gyökerekből az ágakba és a levelekbe áramlanak. A fotoszintézis során keletkező cukrok a levelekből a fa más részeihez vándorolnak, ahol a kémiai energia egy része felhasználódik, a többi raktározódik. A rövidülő nappal és a hűvös éjszakák nyomán bekövetkező változások egyike, hogy az ág és a levél szára között parafaszzerű membrán képződik.

Ez a membrán gátolja, hogy a tápanyagok a levélbe jussanak. Ezért abbamarad a klorofill-termelés, és a levelek zöld színe elhalványul. Ha a levél karotint is tartalmaz, mint például a nyírfa levele, a színe sárgára vált. Azokban a falevelekben, amelyekben sok a cukor, antocianinok képződnek, mit például a vadszőlőben: ezek festik pirosra a leveleket.

(-net-)

A l k a l m a i n k

Istentisztelet: minden vasárnap 10 és 17 óraker

Bibliaóra: minden csütörtök 18,30 óraker

Korosztályok szerinti gyermek bibliakör:
minden vasárnap 9 órától 10 óráig

Ifjúsági bibliaóra: minden kedd 18,00 órától és vasárnap 9 órától 10 óráig

Ifjúsági énekóra: minden vasárnap 16,00 órától 17 óráig

Felnőtt kiscsoportos biblia tanulmányozás /MKBK/: minden vasárnap 9 órától 10 óráig

Énekóra: minden csütörtök 19,30 és vasárnap 18,30 órától

Úrvacsora: Minden hónap első vasárnapján a 10 óraker kezdődő Istentisztelet második felében

Közös imaóra: Ünnepi Istentiszteletek előtt 9 órától 10 óráig (Karácsony, Húsvét, Pünkösöd, Hálaadónap)

Sakk szakkör Minden hónap első vasárnapját követő hétfő 17 órától

Előljárási megbeszélés: Minden hónap első vasárnapját követő szerdán 18 órától

Imaházcím: Pesterzsébet, Ady E.u.58.
Ady E. u.-János u. sarok

Lelkipásztor: **Dr. Almási Mihály**
Pesterzsébet, Ferenc u.3.
Telefon: 283-14-13

Gyülekezetvezető: Laczkovszki János
Telefon: 285-25-97

Gondnok: Császár Sándor
Telefon: 284-21-81

SZERETET - SZOLGÁLAT

A Pesterzsébeti Baptista Gyülekezet lapja

Felelős szerkesztő: **dr. Almási Mihály**

Szerkesztő: Máté Dániel, Máté Daniella, Máté

Lukács

Technikai szerkesztő: Lesták Károly

Email: mate.dani@freemail.hu és lestakk@ps.hu

FAKANÁL

Mustban párolt rostélyos

Négy szelet csontos marharostélyost jól sózzanak be. 10 deka kis kockára vágott füstölt szalonnát pirítsanak meg egy lábosban. A kiolvadt zsíron süssék elő a hússzeleteket. Amikor kész az elősütés, vegyék ki a húsokat a serpenyőből. A sült zsírban 10 deka apróra vágott vöröshagymát, 10-15 deka cikkezett almát, 2 felkarikázott sárgarépat, 3-4 gerezd fokhagymát, 5-6 szem aszalt szilvát pároljanak meg. Ízesítsék 8-10 szem egész borssal, 4 darab babérlevéllel, 1 teáskanál kakukkfűvel, ugyanennyi zsályával, 1 evőkanál mustárral és egy csipet gyömbérrel. Dobjanak rá egy kb. 5 centi hosszú egész fahéjat. Tegyék vissza a zöldségekre a húsokat, és öntsenek rá 5 deci mustot. Fedő alatt párolják puhulásig, lassú tűzön. Egy serpenyőben vajban futtassunk meg 15 deka cikkekre vágott gombát, 5-6 deka felkarikázott póréhagymát, 4 deka dióbelet, kevés sóval és örölt borssal ízesítve, és adjanak hozzá 10 deka cikkezett szilvát. Amikor a hús megpuhult, tegyék tányérra. Az elkészült ragura szűrjük rá a rostélyos párolólevét, forraljuk össze és kanalazzuk a húsokra. Burgonyafánkkal tálaljuk.

V i d á m e s e t e k

- Csak a hangom miatt nem lettem énekes.
- Infulenza: jobb adni mint kapni.
- Mindenütt jó, de mindig elzavarnak.
- Költészetnek nevezzük azt, ami nem ér ki a lap széléig a könyvben
- Honnan jött ez, hogy mindent becsmérel? - Ócsáról.
- A dohányosok is emberek! Csak nem olyan sokáig...
- Finom a Kindertojás, csak a sárgáját nehéz lenyelni!
- Mit csinál a ló hő hatására? - Megáll. (Hóóó!)
- Egy macskát mindenre megtaníthatasz, amit ő szeretne.
- Mi a különbség a teológia és geológia között? - Ég és föld!
- Donald billentyűzetet használ, Mickey egeret.
- Reggelizni mentem. Ha nem jövök meg 12.30-ra, akkor ebédelni is.